

เรื่องราวของเสรีภาพในการสมาคม

ดิดา สารี

ดิดา สารีติดต่อกับคณะกรรมการว่าด้วยเสรีภาพในการสมาคมขององค์การแรงงานระหว่างประเทศ (ILO) เมื่อ พ.ศ. 2541 ในขณะที่เธออยู่ในเรือนจำที่จากร์ตาเมืองหลวงของประเทศบ้านเกิดของเธอ นั่นเอง “ตอนนั้นฉันถูกตัดสินจำคุกแปดปีและผู้แทนของคณะกรรมการได้มาพบฉัน” เธอก้าว “คณะผู้แทนออกแถลงการณ์และเรียกร้องให้ปล่อยตัวฉันอย่างไม่มีเงื่อนไข” สารีกล่าว เธอเป็นผู้นำกลุ่มแนวหน้าแห่งชาติเพื่อการต่อสู้ของแรงงานอินโดนีเซีย สารีเชื่อว่าการเคลื่อนไหวของ ILO ในคดีของเธอทำให้เธอได้อิสราภาพคืนมา

“ฉันถูกจำคุกเพราะพยายามจัดกิจกรรมเพื่อให้สหภาพแรงงานต่างๆ เข้มแข็งขึ้นและนำการหยุดงานครั้งใหญ่เมื่อ พ.ศ. 2539 ในตอนนั้นรัฐบาลอินโดนีเซียยังอยู่ภายใต้การปกครองแบบเผด็จการของ (อดีตประธานาธิบดี) ซูฮาร์โต สหภาพแรงงานต่างๆ ถูกห้ามไม่ให้ดำเนินงานยกเว้นสหภาพหนึ่งที่รัฐบาลก่อตั้ง และกองทัพเข้าแทรกแซงกรณีพิพาทต่างๆ เกี่ยวกับแรงงาน” สารีกล่าว รัฐบาลอินโดนีเซียต่อต้านการเคลื่อนไหวของสหภาพแรงงานที่สารีสนับสนุนอยู่เพราะเป็นการเคลื่อนไหวที่เป็นอิสระและวิพากษ์วิจารณ์การที่กองทัพเข้าแทรกแซงเรื่องแรงงาน สารีกล่าว

สารีคือหนึ่งในบรรดาสมาชิกสหภาพแรงงาน 100 คนที่มีเรื่องราวซึ่ง ILO ตรวจสอบโดยผ่านทางคณะกรรมการว่าด้วยเสรีภาพในการสมาคมทุกปี คณะกรรมการนี้เกิดขึ้นเมื่อ 50 ปีที่แล้วและประกอบด้วยผู้แทนของนายจ้าง รัฐบาล และสหภาพแรงงาน ผู้แทนของคณะกรรมการนี้มักเดินทางไปประเทศที่มีเรื่องราวของการร้องเรียนเกี่ยวกับสิทธิของสหภาพแรงงาน เสรีภาพในการสมาคมเป็นสิทธิขั้นพื้นฐานประการหนึ่งที่ได้รับการคุ้มครองจากอนุสัญญาฉบับต่างๆ ของ ILO

ILO ร่วมงานกับรัฐบาลต่างๆ เพื่อที่จะให้กฎหมายและการปฏิบัติทั้งหลายคุ้มครองสิทธิของลูกจ้างและนายจ้างที่จะเข้าร่วมองค์กรที่ตนต้องการ ยกตัวอย่างเช่น ในอินโดนีเซียผู้แทนของ ILO ได้เข้าร่วมรับฟังการประชุมรัฐสภาเพื่อพิจารณากฎหมายสหภาพแรงงานฉบับใหม่ แม้สารีเล่าว่าสมาชิกสหภาพแรงงานที่อินโดนีเซียยังคงประสบปัญหาและถูกตัดสินจำคุกอยู่แต่สถานการณ์ก็ดีขึ้นกว่าในอดีต “ฉันถูกจับอีกแต่ตอนนี้แค่สองคืนไม่ใช่สามปีเหมือนครั้งก่อน” เธอก้าว

บาซิล มาฮาน กาเฮ

“ที่ผมกับเพื่อนยังมีชีวิตอยู่นั้นก็เป็นเพราะคณะกรรมการว่าด้วยเสรีภาพในการสมาคมของ ILO” บาซิล มาฮาน กาเฮ กล่าว เขาเป็นผู้ก่อตั้งและเลขาธิการของสหพันธ์สหภาพแรงงานอิสระแห่งไอวอรีโคสต์ (Confederation of Free Trade Unions of Ivory Coast - DIGNITE) เรื่องราวของสหภาพแรงงานของนายกาเฮ เป็นตัวอย่างที่ชัดเจนของการต่อสู้ของประชาชนที่ต้องการให้มีคนรับฟังตนทั้งในที่ทำงานและในสังคม

DIGNITE ซึ่งหมายถึงศักดิ์ศรีในภาษาฝรั่งเศส ก่อตั้งขึ้นเมื่อวันที่ 1 พฤษภาคม พ.ศ. 2531 ด้วยความปรารถนาของแรงงานจำนวนมากในโกตดิวัวร์ที่ต้องการสหภาพแรงงานที่เป็นอิสระไม่มีความเกี่ยวข้องกับรัฐบาล พรรคการเมือง หรือองค์กรทางศาสนาใดๆ คนงานเหล่านี้รู้สึกว่าการประหยัดของตนนั้นไม่ได้รับการปกป้องจากศูนย์สหภาพแรงงานที่มีอยู่ในประเทศเพราะศูนย์นั้นมีความสัมพันธ์ใกล้ชิดกับรัฐบาลมากเกินไป

แต่ในขณะนั้นรัฐบาลไอวอรีโคสต์ เห็นว่า DIGNITE เป็นภัยคุกคามการปกครองของตน คนงานหลายคน ที่เข้าเป็นสมาชิกของสหภาพแรงงานที่เกิดขึ้นใหม่นั้นถูกปลดออกจากงาน บางคนถูกจับส่งเรือนจำ นายกาเฮกับผู้นำ DIGNITE คนอื่นๆ ถูกจับส่งเรือนจำหลายครั้ง “ผมถูกจับส่งเรือนจำอาบิดจันหลายครั้ง ที่นั่นมีคนตายอย่างน้อยวันละ 5 คนและมากที่สุดถึงวันละ 15 คน” นายกาเฮกล่าว เขาเชื่อว่าการเข้าแทรกแซงโดย ILO มีส่วนช่วยให้เขาได้ออกจากเรือนจำโดยที่ยังมีชีวิตอยู่

ILO ได้เข้ามามีบทบาทในเรื่องนี้หลังจากได้รับเรื่องร้องเรียนเมื่อ พ.ศ. 2534 เกี่ยวกับการละเมิดสิทธิในการสมาคมที่โกตดิวัวร์ คณะกรรมการว่าด้วยเสรีภาพในการสมาคมซึ่งประกอบด้วยผู้แทนภาครัฐ สหภาพแรงงาน และนายจ้างจากคณะประศาสน์การของ ILO สอบข้อเท็จจริงเกี่ยวกับเรื่องร้องเรียนลักษณะนี้ คณะกรรมการดำเนินงานร่วมกับรัฐบาลต่างๆ เพื่อประกันว่ากฎหมายและการปฏิบัติในประเทศหนึ่งนั้นเคารพสิทธิของประชาชนในอันที่จะเข้าร่วมสหภาพแรงงานหรือองค์กรนายจ้างที่ตนพอใจ

ในพ.ศ. 2535 รัฐบาลไอวอรีโคสต์ ยอมรับ DIGNITE อย่างเป็นทางการ หลังจากทีคณะกรรมการว่าด้วยเสรีภาพในการสมาคมได้เดินทางไปเยือนในปี 2537 รัฐบาลก็ได้อนุมัติมาตรการอื่นๆ เพื่อประกันเสรีภาพของสหภาพแรงงาน ยกตัวอย่างเช่น นายจ้างต้องอนุญาตให้คนงานมีสิทธิออกเสียงเลือกสหภาพแรงงานที่ตนต้องการเข้าร่วม นายจ้างยังถูกห้ามไม่ให้หักค่าสมาชิกศูนย์สหภาพแรงงานจากเงินเดือนของลูกจ้างโดยอัตโนมัติ

ในปัจจุบัน DIGNITE ร่วมขบวนการณรงค์วันแรงงานทุกปี เป็นตัวแทนของไอวอรีโคสต์ในการประชุมประจำปีที ILO จัดในเดือนมิถุนายนที่นครเจนีวา และนายกาเฮได้เข้าร่วมการประชุมที่นครเจนีวาในโอกาสครบรอบ 50 ปีของคณะกรรมการว่าด้วยเสรีภาพในการสมาคมเพื่อเล่าเรื่องราวของตน